

Warszawa, dnia 3 sierpnia 2010 r.

PKPP/379/96/PS/2010

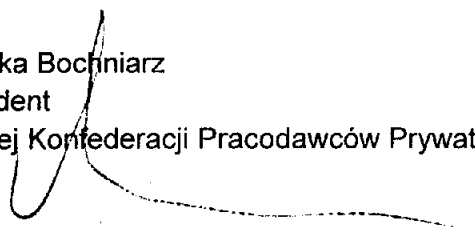
Pan
Lech CZAPLA
Szef Kancelarii Sejmu

Sony Genie Yim'ska,

Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan przekazuje opinię do projektu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych przekazanej przy piśmie GMS-WP-183-120/10.

Zgodnie z...

Henryka Bochniarz
Prezydent
Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan

Opinia

PKPP Lewiatan ws. propozycji nowelizacji ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

PKPP/379/96/PS/2010

Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan jest świadoma konieczności szybkich i mądrych reform w systemie aktywizacji osób niepełnosprawnych. Jego oparcie na zasadzie: im więcej niepełnosprawnych pracuje tym mniej pieniędzy jest w systemie na dofinansowanie ich pracy, musi prowadzić do słabnącej efektywności. Obecnie bardziej niż kiedykolwiek przedtem ta efektywność systemu jest osłabiona.

Dzięki wprowadzonym w 2008 r. zmianom zatrudnienie wprawdzie wzrosło skokowo o 20% (z 203 tys. w 2008 do 247 tys. w 2009 – dane PFRON). Jednak rozmiar ulg i pogłębiający się kryzys gospodarczy sprawiły, że dzisiaj w systemie brakuje pieniędzy. Pracodawcy zwiększyli zatrudnienie osób niepełnosprawnych i potrzeba więcej pieniędzy na dofinansowanie ich pracy. Z drugiej strony, ponieważ pracodawcy zatrudniają więcej osób niepełnosprawnych, to płacą mniejsze środki na PFRON.

Jesteśmy świadomi, że w przyszłym roku budżetowym sytuacja PFRON jeszcze bardziej się pogorszy. Obecne prognozy wskazują, że na początku roku 2011 w jego budżecie zabraknie 1 mld PLN. Dlatego uważamy, że konieczne są zdecydowane działania aby system aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych nie zawałił się.

Uważamy, że zmiany te przede wszystkim powinny dotyczyć uszczelnienia systemu dofinansowań i objęcia nimi tylko tych grup niepełnosprawnych, które rzeczywiście potrzebują wsparcia na rynku pracy. Ponadto uważamy, że dla wyrównania konkurencyjności przedsiębiorstw konieczne jest w kilkuletniej perspektywie zrównanie chronionego rynku pracy z rynkiem otwartym.

Dlatego przekazany projekt nowelizacji ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oceniamy pozytywnie, jednak nie bez istotnych zastrzeżeń.

Rozumiemy konieczność oszczędności w budżecie PFRON dlatego popieramy zamrożenie podstawy obliczania dofinansowania na poziomie płacy minimalnej z roku 2009. Taki zapis pozwoli też pracodawcom dobrze zaplanować swoje budżety, ponieważ z dużym wyprzedzeniem będą wiedzieli jakie będzie dofinansowanie.

Popieramy również ograniczenia w art. 22 ustawy, dzięki któremu obecnie firmy mogą obniżyć wpłaty na PFRON kupując usługi od podmiotów zatrudniających osoby niepełnosprawne. Uważamy, że zwiększenie poziomu koncentracji zatrudnienia do 30% i wskazanie tylko określonych typów niepełnosprawności wpłynie pozytywnie na system ponieważ będzie premiować te firmy, które aktywizują osoby niepełnosprawne wymagające takiej pomocy.

Jeśli chodzi o poziom dofinansowania poszczególnych stopni niepełnosprawności Lewiatan uważa, że docelowo lekki stopień niepełnosprawności powinien być wyłączony z systemu dofinansowań. Dlatego propozycję obniżenia go w zamian za zwiększenie dofinansowania dla znacznego stopnia, traktujemy jako rozwiązanie zmierniejsze w dobrą stronę.

Nie rozumiemy zupełnie natomiast propozycji zmiany w art. 26c ust. 3. Wydłużenie z 14 do 30 dni terminu na przekazanie środków z PFRON dla przedsiębiorcy uważamy za nieuzasadnione. Jeżeli mówimy o uzdrowieniu systemu, a nie o jego konserwacji, to naszym zdaniem ten zapis powinien zostać usunięty z projektu.

Zgadza się z propozycją zmiany kryterium dla zakładów pracy chronionej (art. 28 ust. 1 lit. a). Uważamy, że jego podniesienie ograniczy liczbę zakładów, do tych które w sposób rzeczywisty przyczyniają się do aktywizacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. Z tego powodu popieramy wszystkie działania zmierniejsze do zrównania pozycji konkurencyjnej zakładów pracy chronionej i pracodawców otwartego rynku pracy. Naszym zdaniem konieczne jest znaczące zmniejszenie przywilejów zakładów pracy chronionej. Obecnie nie płacą one podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz opłat administracyjnych z wyjątkiem opłaty skarbowej i opłat sankcyjnych. Taka sytuacja znacząco zaburza konkurencyjność między firmami. Jeżeli w przetargu publicznym na usługi startuje „zwykły” przedsiębiorca i zakład pracy chronionej, to ten ostatni może zaoferować niższą cenę ponieważ otrzymuje więcej dofinansowania z systemu, a ponadto kontrahent zakupujący od niego usługę również ma zagwarantowaną ustawowo korzyść w postaci obniżenia wpłat na PFRON. Dlatego w pełni popieramy likwidację ulg dla zakładów pracy chronionej określonych w obecnym art. 31 ustawy.

Uważamy również, że konieczne jest przywrócenie w ustawie osobowości prawnej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, ale wyłącznie jeśli zostaną przywrócone przepisy o nadzorze społecznym nad nim. Sytuacja, w której stałby się on od stycznia 2012 r. rachunkiem bankowym Skarbu Państwa, nie będzie służyć efektywności aktywizacji zawodowej niepełnosprawnych. Do przygotowywania dobrych programów specjalnych są potrzebni merytoryczni i decyzyjni fachowcy oraz skoordynowanie działań na poziomie krajowym.

Pieniądze w systemie pochodzą jednak w lwiej części z wpłat od pracodawców. Obecnie, wspólnie z przedstawicielami środowiska osób niepełnosprawnych i związkami zawodowymi, sprawujemy społeczną pieczę nad ich wydatkowaniem. **Dlatego nie możemy się zgodzić z propozycją przywrócenia osobowości prawnej Funduszu bez przywrócenia społecznej kontroli w formie Rady Funduszu.**

Zaprezentowane wyżej propozycje zmian umożliwią efektywne i rozsądne aktywizowanie tych osób niepełnosprawnych, które wymagają wsparcia na rynku pracy. Jednak ze względu na swój charakter mogą przyczynić się do zmniejszenia zatrudnienia osób niepełnosprawnych jako całej grupy. Dlatego w tej nowelizacji powinniśmy jeszcze usunąć ustawowe bariery utrudniające zatrudnianie niepełnosprawnych.

Konieczne jest zatem zlikwidowanie **obowiązkowego 7-godzinnego dnia pracy dla osób z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności (art. 15 obecnej ustawy)**. Taki przepis uniemożliwia wręcz fizycznie zatrudnienie osoby niepełnosprawnej np. w fabryce w

ruchu ciągłym. Zaproponowany w projekcie zapis umożliwia takie zatrudnienie tylko dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Uważamy, że to jednak tylko połowiczne rozwiązanie problemu, które nadal osobom ze znacznym stopniem uniemożliwia funkcjonowanie na rynku pracy.

Proponujemy zatem, aby **co do zasady obowiązywał 8-godzinny dzień pracy**. Czas ten mógłby być skrócony dla umiarkowanego i znacznego stopnia niepełnosprawności przez lekarza przeprowadzającego badania profilaktyczne. Taki zapis spowodowałby, że możliwość zatrudnienia osoby niepełnosprawnej znacząco wzrosłaby.

Dlatego proponujemy następujące brzmienie art. 15 ustawy:

„1. Czas pracy osoby niepełnosprawnej nie może przekraczać 8 godzin na dobę i 40 godzin tygodniowo.

2. Lekarz przeprowadzający badania profilaktyczne pracowników lub w razie jego braku lekarz sprawujący opiekę nad osobą niepełnosprawną może wydać zaświadczenie wskazujące, że czas pracy osoby niepełnosprawnej zaliczonej do umiarkowanego bądź znacznego stopnia niepełnosprawności nie może przekraczać 7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo.”

Ponadto postulujemy zlikwidowanie **obowiązkowych dodatkowych 10 dni urlopu wypoczynkowego** (art. 19 ustawy). Tak powiększony płatny urlop znacznie obniża wydajność i atrakcyjność osoby niepełnosprawnej na rynku pracy, a nie ma żadnego uzasadnienia, nawet rehabilitacyjnego. Osobny turnus rehabilitacyjny daje dostateczną możliwość dodatkowej rehabilitacji.

Oczywiście, przedstawione propozycje nie są jedynym remedium na uratowanie systemu aktywizacji zawodowej niepełnosprawnych. Konieczna jest jeszcze, w niedalekiej przyszłości, reforma systemu orzekania o niepełnosprawności oraz uzależnienie poziomu dofinansowania od liczby zatrudnionych osób niepełnosprawnych. Naszym zdaniem jednak na początek trzeba się zająć właśnie sprawami najpilniejszymi.

Konfederacja Lewiatan deklaruje swoje wsparcie dla dalszych prac na projektem. Najpilniejsze zmiany mające uszczelnić system dofinansowania do zatrudniania osób niepełnosprawnych, nie powinny być jednak końcem, a ledwie początkiem zmian systemowych.

Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan

Warszawa, dnia 3 sierpnia 2010 r.

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 18 sierpnia 2010 r.

Cena 0,30 zł + 22% VAT

